

Tero Karjalainen

Uuden äärellä / Something new?

Viime vuoden lopuksi **Petri Ola** lupasi olla kirjoittamatta enää Arkhimedesin pääkirjoituksia – kiitos Petri pitkästä ja ansiokkaasta panoksestasi lehdelle – onneksi panoksesi näyttää edelleen jatkuvan toimituskunnassa. Itse olen uuden äärellä, tässä on syntymässä ensimmäinen pääkirjoitukseni, koskaan, mihinkään. Päätoimittajan vaihdos on varmasti suurempi juttu minulle kuin lehdelle. Lehden perustehtävä kotimaisena fysiikan ja matematiikan tiede- ja uutislehtenä säilyy. Pidän erittäin tärkeänä tehtävänä ylläpitää ja kehittää kotimaisia kieliä myös tieteen kielenä. Toisaalta julkaisijaliittojemme jäsenkunta monimuotoistuu koko ajan ja sen myötä lehden potentiaalisessa lukijakunnassa on enemmän ja enemmän suomea tai ruotsia taitamattomia jäseniä. Palvellaksemme myös tätä lukijakuntaa olemme toimituskunnassa linjanneet, että olemme valmiit maltillisesti lisäämään englanninkielistä sisältöä lehdessä.

Opiskelijavalinnat yliopistoihin ovat tämän kevään osalta kohta ovelle. Samaan aikaan valtakunnassa on käynnissä laajempi valintauudistus ja siihen liittyvät ylioppilastutkinnon pisteytystaulukot ovat olleet keskustelussa. Suurehkoa huomiota julkisessa keskustelussa on saanut mm. matematiikan arvosanojen iso painoarvo pisteytyksessä. Lehtemme edustamien alojen osalta tämä ei liene ongelma, mutta paljon suurempi kysymys meille on se, miten nuorisoylipäätään kiinnostuisi enemmän matematiikasta ja fysiikasta ja kiinnostuisi vieläpä niin, että voisi nähdä nämä alat osana omaa tulevaisuuttaan eikä vaan lukio-opintoina, joiden avulla on mahdollista päästä esim. jollekin ns. hakupainealoista. Yleisen kiinnostavuuden hiipumisen lisäksi alojamme vaivaa vahva sukupuolinen

biasoituminen. Oulun yliopiston tutkimuksen ”Lukion ainevalinnat ja tasa-arvo” mukaan naiset ovat aliedustettuina matematiikan ja etenkin fysiikan lukio-opiskelijoissa. Tämä biasoituminen tapahtuu jo ennen lukioikää ja perustunee vahvasti mielikuviin eri aloista. Mielikuvien ja asenteiden muokkaamisessa me kaikki voimme laittaa itsemme likoon ja avata nuorille näkymää niistä laajoista mahdollisuuksista, joita fysiikka ja matematiikka tarjoavat, ja Arkhimedes-lehti voi olla yksi foorumi myös tässä.

Mitä sinä voisit tehdä, että lapset ja nuoret ja etenkin tytöt kiinnostuvat matematiikasta ja fysiikasta?

Yllä olevaankin viitaten toivon, että Arkhimedes heijastelee jatkossa entistä laajemmin koko suomalaista fysiikan ja matematiikan osaamisen kirjoja niin maantieteellisesti kuin myös temaattisesti. Rohkaimmekin Teitä kaikkia lähettämään meille artikkeleita suomeksi, på svenska and in English!

One of the main goals for the Arkhimedes is to enhance and enrich Finnish and Swedish as a language of science. Personally, I am strongly in favor of this. At the same time, Finnish scientific community and our publishing organizations are multi-cultural and more and more our daily working language is English. In order to serve all members and readers we encourage, especially non Finnish/Swedish speaking readers, to send us articles written in English. I hope that Arkhimedes can broadly present the whole spectrum of physics and mathematics in Finland. Therefore, we hope to see articles sent to us from acoustics to thermodynamics from analysis to topology and from Hanko to Nuorgam – not forgetting foreign correspondents either!